

Skólanámskrá

Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar

Skólaárið 2021-2022

Ánægja ° Ábyrgð ° Árangur

Efnisyfirlit

Um skólann /sérstaða skólans	3
Opnunartími skólans	4
Saga Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar	4
Stefna Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar	6
Uppeldi til ábyrgðar	7
Skóli án aðgreiningar	8
Lærdómssamfélagið	8
Heilsueflandi skóli	8
Umhverfisstefna	9
Teymisvinna	9
Grunnþættir menntunar	10
Læsisstefna	10
Lestrarstefna á Yngsta stigi, 1. - 3. bekkur	11
Samstarf við heimili – heimanám	11
Lestrarstefna á mið- og unglingastigi	11
Sjálfbærni	12
Lýðræði og mannréttindi	12
Jafnrétti	13
Heilbrigði og velferð	13
Sköpun	14
Innra mat	14
Skólapúlsinn	15
Áherslur í starfi vegna Skólapúlsins	15
Olweusarkönnun	15
Áherslur í starfi vegna Olweusarkönnunar	15
Nám og kennsla	16
Náms- og kennsluáætlanir	16
Námsmat	16
Matskvarði	17
Lykilhæfni	17
Náms- og starfsráðgjöf	18
Þróunarstarf	18
Áætlanir og forvarnir	19
Jafnréttisstefna	19
Áfallaáætlun	20

Áfallateymi	21
Eineltisáætlun/Olweus	21
Hvað er einelti?	21
Forvarnir vímuefna	22
Skólareglur Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar	23
Móttaka nýrra nemenda	23
Móttaka nemenda í 1. bekk	23
Móttaka nemenda í 2. – 10. bekk	23
Flutningur nemenda milli skólastiga	24
Samstarf við framhaldsskóla	24
Móttaka nýrra nemenda af erlendum uppruna	24
Samstarf heimilis og skóla	25
Mentor	25
Samskiptamiðlar	25
Veikindi og leyfi nemenda	25
Samstarf við grenndarsamfélagið	26
Nemendaráð	26
Skólaráð	26

Um skólann /sérstaða skólans

Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar er í Fjarðabyggð og er fyrir nemendur í 1. – 10. bekk. Nemendur koma úr dreifbýli og þéttbýli við Fáskrúðsfjörð. **Í vetur stunda 100 nemendur nám við skólann.** Skólinn er hluti af skólamiðstöðinni á Fáskrúðsfirði en þar starfa leikskóli, grunnskóli, tónlistarskóli og almenningubókasafn undir sama þaki. Skólamiðstöðin stendur á ákjósanlegum stað, í hlíðinni efst í Búðarþorpi, með skógræktarsvæði og lítið snortna náttúru með villtum gróðri í næsta nágrenni. Jafnframt er stutt ganga að sjó og ferskvatni. Við skólamiðstöðina eru leiksvæði fyrir bæði leik- og grunnskóla. Í skólamiðstöðin er rekið skólaeldhús þar sem eldað er fyrir alla nemendur skólanna. Rekstur skólaeldhússins er á ábyrgð leikskólastjóra.

Í skólanum er töluverð samkennsla þar sem kennarar vinna saman í teymum þvert á námsstig og eru því samábyrgir fyrir umsjón með nemendum og námi. Hópasamsetningin er breytileg milli ára vegna misfjölmennra árganga. Samkennsla árganga býður upp á einstaklingsmiðað nám þar sem nemendur geta bæði fylgt námsmarkmiðum eldri eða yngri nemenda í hópnum eftir því sem við á. Samkennsla og einstaklingsmiðað nám hefur verið í þróun í GF frá árinu 2003.

Við eigum okkur nokkrar hefðir þar sem allur skólinn tekur þátt við undirbúninginn: jólakvöld í byrjun desember, þorrablot og „prom“ kvöld 10. bekkjar. Foreldrar hafa verið hvattir til að mæta og taka þátt í þessum viðburðum með nemendum. Sú hefð hefur skapast að foreldrar standa fyrir fjáröflun fyrir 9. bekk í heilan vetur en safnað er fyrir ferð til Hollands, en í 24. ár hafa nemendur skólans farið til Kempervennen í Hollandi.

Skólastjóri ber ábyrgð á faglegu starfi, fjármálum og starfsmannahaldi. Aðstoðarskólastjóri sér um sérkennslumál og alla stoðþjónustu. Húsvörður hefur umsjón með lóð, húsnæði og þrifum ásamt gæslu á skólalóð. Áhersla er lögð á að ákvarðanataka og þróun skólastarfsins sé samstarfsverkefni alls starfsfólks.

Skólanámskrá Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar er unnin eftir viðmiðum Aðalnámskrá Grunnskóla (2011) með tilliti til aðstöðu, mannauðs og sérstöðu skólans.

Opnunartími skólans

Skólinn er opnaður kl. 07:30 á morgnana. Kennsla hefst kl. 8:00 en nemendur mega koma inn strax og skólinn er opnaður. Í grunnskólanum ber nemendum að halda sig í sinni heimastofu í ró vilji þeir vera inni. Verði misbrestur á hegðun nemenda er starfsfólki skólans heimilt að vísa nemendum út úr skólanum og jafnvel banna þeim að koma inn á morgnana í ákveðinn tíma. Skólinn er opinn til kl. 16:00 á daginn en eftir það gæti þurft að hringja dyrabjöllu til að komast inn.

Sími skólans er 475 9020. Ritari er við símann frá kl. 8:00-12:30.

Sími Skólasels er: 841-2301

Netfang skólans er: fask@skolar.fjardabyggd.is

Heimasíða skólans er: www.fask.is

Heimilisfang: Hlíðargata 56, 750 Fjarðabyggð

Saga Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar

Fast skólahald fyrir börnin í Búðakauptúni má rekja aftur til ársins 1900, en fyrir þann tíma fengu þorpsbörnin farkennslu með svipuðum hætti og börnin í dreifbýlinu.

Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar varð til eftir að hrepparnir tveir í Fáskrúðsfirði, Búðahreppur og Fáskrúðsfjarðarhreppur sameinuðust um skólarekstur og byggingu nýs skólahúss fyrir börn og ungmenni í firðinum. Nýja húsið sem var um 1400 m² að stærð á tveimur hæðum, er staðsett í fjallshlíðinni innarlega í þorpinu á Búðum. Það var tekið í notkun í október 1978 og voru þá um 150 nemendur í skólanum. Í húsinu voru sjö kennslustofur fyrir bóklega kennslu, sérstofur fyrir handmennt, myndlist og smíðar auk sérútbúinnar stofu fyrir náttúrufræðikennslu. Að auki voru smá rými fyrir skólabókasafn og lesver sem ekki hafði verið reiknað með við hönnun skólans. Í húsinu var í sama rými skólaeldhús og mötuneyti fyrir börnin úr dreifbýlinu ásamt rúmgóðu afdrepi fyrir þau til að bíða eftir skólaakstri. Skólaíþróttir voru áfram stundaðar í íþróttasalnum sem byggður var 1937 en nýtt íþróttahús var tekið í notkun árið 2008. Sundkennsla fer ennþá fram í lauginni sem tekin var í notkun árið 1947.

Með einsetningu grunnskóla árið 1995, kröfum um hádegismat fyrir nemendur í skólanum og síauknum starfsmannafjölda þá var ljóst að skólahús grunnskólans var orðið allt of lítið. Um 2003 var farið í ítarlega þarfagreiningu fyrir viðbótar húsnaði í samvinnu við

arkitektinn Orra Árnason. Niðurstaðan var sú að breyta grunnskólanum í eina skólamiðstöð sem hýsti leik- grunn- og tónlistarskóla ásamt sameiginlegu skóla- og almenningsbókasafni, hátíðar- og matsal, mötuneyti fyrir alla, skólaeldhúsi, fjarfundarými, stjórnendaráými og sameiginlegri kaffistofu fyrir alla starfsmenn. Byggingaframkvæmdir hófust árið 2005. Leikskólinn flutti í sinn hluta árið 2007 og full starfsemi komin í húsið 2009, almenn ánægja ríkir um þessa viðbót. Endurbætur á gamla húsinu hafa staðið yfir síðastliðin þrjú ár en er nú lokið.

Skólastjórar Barnaskólans á Búðum, seinna Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar:

Björn Daníelsson	(1908 – 1918)
Eiður Albertsson	(1918 – 1952)
Jón Þorberg Eggertsson	(1952 – 1955)
Pétur Sumarliðason	(1955 – 1957)
Aðalsteinn Hallsson	(1957 – 1962)
Jóhann Antoníusson	(1962 – 1963)
Þórólfur Friðgeirsson	(1963 – 1976)
Ólafur Bergþórsson	(1975 – 1976)
Einar Georg Einarsson	(1976 – 1979)
Einar Már Sigurðarson	(1979 – 1982)
Páll Ágústsson	(1982 – 1986)
Guðmundur Þorsteinsson	(1986 – 1997)
Árni Þorsteinsson	(1997 - 1998)
Hafsteinn Halldórsson	(1998 – 2003)
Þórhildur Helga Þorleifsdóttir	(2003 – 2006)
Líneik Anna Sævarsdóttir	(2006 - 2013)
Einar Már Sigurðarson	(2013 – 2015)
Eygló Aðalsteinsdóttir	(2015 -)

Stefna Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar

Ánægja – Ábyrgð – Árangur

Í þessum kjörorðum endurspeglast sýn og stefna skólans sem starfsfólk, nemendur, heimilin og samfélagið á Fáskrúðsfirði starfa saman við að framkvæma.

- **Ánægja** er grunnur að námi og því er mikil áhersla lögð á að nemendum og starfsfólki líði vel í skólanum. Ánægðir nemendur geta tekið ábyrgð og náð árangri. Það er því mikilvægt að skólinn mæti nemendum og starfsfólki á hverjum tíma með þægilegu umhverfi, hvetjandi skipulagi og svigrúmi fyrir fjölbreytni í leik og starfi. Góð samskipti og skýrar samskiptareglur eru líka lykilatriði.
- Nemendur bera **ábyrgð** á eigin námi og á framkomu sinni og samskiptum með hliðsjón af aldri og þroska. Starfshættir skólans þurfa því stöðugt að miða að því að styðja nemendur í því að axla ábyrgð, bera virðingu fyrir eigin vinnu og annarra og þroskast í að standa með sjálfum sér. Nemendur og starfsfólk þurfa að hafa ákveðið svigrúm til að velja sér verkefni og vinnuaðferðir. Ábyrgð getur þannig orðið lykill að árangri og ánægju.
- **Árangur** er afstæður en mikilvægt er að bæði starfsfólk og nemendur sjái árangur erfiðisins. Lykill að árangri er gott samstarf nemenda, starfsfólks og heimila. Hæfilegur metnaður og hvatning er líka nauðsynleg. Nemandi sem nær árangri verður um leið ábyrgari og ánægðari en áður. Í GF er það árangur ef öllum nemendum líður vel og allir hafi jákvæða sjálfsmýnd og sjálfstraust til að vinna að ögrandi og skapandi verkefnum. Þá er það mikilvægt að nemendur séu tilbúnir til að takast á við frekara nám eftir að grunnskóla lýkur og að vera virkir þátttakendur í því samfélagi sem þeir búa í hverju sinni. GF er skóli þar sem allir leggjast á eitt til að skapa umgjörð sem hvetur til ánægju, ábyrgðar og árangurs. Í starfinu eru tækifærin í nærsamfélaginu nýtt til að skapa gott skólastarf.

Til að ná þessum markmiðum vinnum við stöðugt að þróun samstarfs, kennsluhátta og fjölbreytni. Í daglegu starfi er unnið samkvæmt uppbyggingarstefnunni Uppeldi til ábyrgðar (e. restitution) en þar er meðal annars lögð áhersla á að kenna börnum jákvæð samskipti, sjálfstjórn og sjálfsaga, taka ábyrgð á eigin orðum og gerðum, læra af mistökum í samskiptum og þekkja sína eigin styrkleika.

Sú menntastefna sem birt er í aðalnámskrá grunnskóla 2011 er reist á sex grunnþáttum menntunar sem eru leiðarljós við námskrárgerðina. Grunnþættirnir eru læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun og eiga hugmyndirnar að baki þessum þáttum að endurspeglast í starfsháttum skólans. Einnig er lögð áhersla á að ná fram lykilhæfni samkvæmt aðalnámskránni í öllum námsgreinum og þjálfar nemendur í að takast á við nám sitt samkvæmt þessum lykilþáttum.

Uppeldi til ábyrgðar

Uppbygging sjálfsaga - Uppeldi til ábyrgðar (e. restitution) er hugmyndakerfi sem starfsfólk skóla kennir og notar í samskipta- og agamálum. Haustið 2010 hófst innleiðing á Uppeldi til ábyrgðar í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar eins og í öðrum leik- og grunnskólum Fjarðabyggðar. Uppeldi til ábyrgðar er til að móta skólabraginn, samskipti og skólareglur. Stefnan er í daglegu tali nefnd Uppbygging. Lögð er áhersla á kennslu sjálfsaga, sjálfstjórn og uppbyggileg samskipti. Nýir starfsmenn grunnskólans fara á heilsdags námskeið um stefnuna þar sem þeir læra að nota hana í starfi.

Uppbygging miðar að því að finna leiðir til lausna á ágreiningsmálum, skoða hvernig við viljum vera, hver hlutverk okkar eru og hvaða þarfir liggja að baki hegðun okkar. Ef vel tekst til skapast aðstæður fyrir einstaklinginn til að leiðrétta og bæta fyrir mistök sín, gera betur og snúa síðan aftur til hópsins með aukið sjálfstraust.

Uppbygging leggur áherslu á samskipti fremur en reglur, ábyrgð fremur en blinda hlýðni og virðingu fremur en ytri umbun.

Uppbygging eflir hæfileikann til sjálfstjórnar og hvernig brugðist er rétt við aðstæðum. Nemendum er kennt að taka ábyrgð á eigin orðum og gerðum. Markmiðið er að lifa við öryggi. Uppeldi til ábyrgðar er aðferð og leið til að ýta undir:

- jákvæð samskipti
- kenna börnum og unglingum sjálfstjórn og sjálfsaga
- taka ábyrgð á eigin orðum og gerðum
- læra af mistökum í samskiptum
- þekkja sína styrkleika

Stefnan byggir á því að öll höfum við ákveðnar grundvallarþarfir en hins vegar er það mismunandi hvaða þarfir skipta hvern og einn mestu máli. Til að við getum uppfyllt þarfir okkar þurfum við að uppfylla grunnþörf okkar allra um fæði, klæði og húsaskjól.

Árlega geta starfsmenn grunnskóla Fjarðabyggðar farið á endurmenntunarnámskeið í uppbyggingarstefnu skólanna Uppeldi til ábyrgðar en einnig er nýjum starfsmönnum boðið á heildagsnámskeið um stefnuna og hvernig eigi að nýta hana í skólastarfinu.

Skóli án aðgreiningar

Í reglugerð um nemendur með sérþarfir í grunnskóla er menntastefnan Skóli án aðgreiningar skilgreind á eftirfarandi hátt:

„Með skóla án aðgreiningar er átt við grunnskóla í heimabyggð eða nærumhverfi nemenda þar sem komið er til móts við náms- og félagslegar þarfir nemenda í almennu skólastarfi með mannigildi, lýðræði og félagslegt réttlæti að leiðarljósi“.

Í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar er leitast við að skapa aðstæður til fullgildrar þátttöku allra nemenda þar sem barist er gegn aðgreiningu og fordómum. Lögð er áhersla á að borin sé virðing fyrir fjölbreyttum þörfum og hæfileika hvers nemanda. Fagfólk innan skólans stefnir að því að mæta námsþörfum hvers og eins. Nemendur vinna eftir einstaklingsmiðuðum nám- og stundaskráum eftir þörfum en hafa kost á því að takast á við verkefni með jafnöldrum í gegnum fjölbreytta kennsluhætti í öllum fögum grunnskólans. Lagt er áherslu á að nemendur öðlist getu og áhuga til að taka ábyrgð á eigin námi og að þeir séu virkir þátttakendur. Til að koma til móts við ólíkar þarfir nemenda er einnig sérkennsla við skólann, ásamt stoðþjónustu.

Lærdómssamfélagið

Innan skólans er leitast við að viðhalda menningu sem hvetur og viðheldur stöðugu námi meðal starfsfólks og er það gert með það að leiðarljósi að efla nám nemenda. Hér er hópur fagfólks sem deilir sýn og sameiginlegum áhuga á námi og saman leitum við leiða til að bæta starfshætti og innleiða nýjungar sem við teljum geta stuðlað að betri árangri nemenda.

Heilsueflandi skóli

Heilsueflandi grunnskóli er evrópskt samstarfsverkefni sem hófst 1992 og eru 40 Evrópulönd þátttakendur. Árið 1999 gerðist Ísland formlegur þátttakandi og hefur Embætti landlæknis yfirumsjón með verkefninu. Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar hóf þátttöku í verkefninu haustið 2011.

Menntun er mikilvæg forsenda heilbrigðis en jafnframt er líkamlegt, andlegt og félagslegt heilbrigði og vellíðan mikilvæg forsenda náms og góðs námsárangurs. Þróunarstarfi

Heilsueflandi grunnskóla er ætlað að styðja skóla í að vinna markvisst að heilsueflingu í sínu starfi og þar með uppfylla hlutverk sitt á sviði heilbrigðis og velferðar. Sérstök áhersla er lögð á að vinna með átta lykilþætti sem tengjast skólastarfinu. Þessir þættir eru: nemendur, nærsamfélag, hreyfing og öryggi, mataræði og tannheilsa, heimili, geðrækt, lífsleikni og starfsfólk. Verkefnið er unnið í góðu samstarfi skólastjórnenda, kennara, annars starfsfólks, nemenda, foreldra, skólahjúkrunarfræðings og nærsamfélagsins.

Umhverfisstefna

Hver einstaklingur þarf að temja sér ábyrga umgengni og bera ábyrgð á sínu nánasta umhverfi og samfélagi. Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar hefur það að stefnu sinni að nemendur og starfsfólk geri sér grein fyrir mikilvægi náttúru- og umhverfisverndar. Með því að kynnast nánasta umhverfi sínu tileinka allir sér ábyrga hegðun og umgengni við umhverfi skólans og náttúru Íslands. Skólinn hefur á undanförunum árum aukið verulega endurvinnslu og endurnýtingu. Lífrænn úrgangur, pappír, plast, málmur og almennur úrgangur eru aðskilin. Þá eru lífræn ræstiefni notuð og rafmagn sparað. Með útikennslu læra nemendur að þekkja nánasta umhverfi sitt og þær lífverur sem þar búa. Yfir veturinn eru unnin verkefni í tengslum við umhverfisvernd og koma þau verkefni inn á fjölbreyttar námsgreinar.

Teymisvinna

Í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar er lögð áhersla á teymisvinnu kennara og stuðningsfulltrúa. Mikill stuðningur er fyrir hendi inn í bekkjum og eru stuðningsfulltrúar hafðir með í undirbúningi fyrir kennslu. Markmiðið með teymisvinnu er að skapa verkskiptingu svo álagið dreifist á fleiri. Öryggið verður fyrir hendi þó kennarann vanti enda er þá stuðningsfulltrúinn inn í skipulagi og námsáætlunum bekkjarins. Fyrir nemendur stuðlar teymisvinnan að betri tengingu bæði við kennara og stuðningsfulltrúa og hafa þá þeir fleiri aðila að leita til með ráðleggingar og aðstoð. Námsmat nemenda verður samræmdara og félags- tilfinninga- og námsþarfir nemandans eru ræddar af kennurum sem allir þekkja nemandann. Á hverju námsstigi vinna kennarar náið saman við að samræma kennsluhætti.

Teymi eru starfandi vegna nemenda með sérþarfir og í þeim sitja alltaf, stjórnandi, umsjónarkennarar og foreldrar. Auk þeirra, eftir þörfum hverju sinni, sérkennari, sérfræðingar frá fjölskyldusviði Fjarðabyggðar og/eða frá Skólaskrifstofu Austurlands og aðrir þeir aðila sem koma að stuðningi við nemanda. Stuðningsfulltrú viðkomandi nemandi, í samstarfi við

umsjónakennara og sérkennara, styður við nám og athafnir daglegs lífs nemanda með sértækar þarfir. Stuðningurinn er einstaklingsmiðaður.

Grunnþættir menntunar

Grunnþættir menntunar eru meginatriði í almennri menntun og þessir þættir eiga að setja mark sitt á kennslu, leik og nám. Grunnþættirnir eiga sér stoð í löggjöf um menntun og fræðslu barna og ungmenna. Þættirnir eiga að vera sýnilegir í öllu skólastarfi og fléttast inn í námskrá skólans. Hér á eftir verður gerð grein fyrir hvernig þessir þættir birtast í starfi GF.

Læsisstefna

Bættur námsárangur – átaks verkefni í lestri og stærðfræði

Allir kennarar GF hafa sammælt um að þeir beri ábyrgð í lestrarþjálfun nemenda og vilja aðstoða nemendur við að ná betri árangri í lestri. Kennarar hafa ígrundað átaksverkefnið vel, skoðað hvað er verið að gera í skólanum og möguleg sóknarfæri á næsta skólaári. Þeir hafa skoðað tillögur starfsfólks SKA um þéttari mælingar á árangri í lestri og eru tilbúnir til samvinnu við þá um þann þátt. Mikilvægt er að kennarar fái nægan tíma í B-þætti vinnumats til samráðs og úrvinnslu mælinga og að samráðstíminn verði festur í töflu eða fundaáætlun. Leggja þarf áherslu á að kynna verkefnið fyrir foreldrum strax í upphafi skólaárs og fá þá með í átakið. Einnig þarf að hafa samráð við leikskólann og skoða möguleika á samstarfi um Byrjendalæsi.

Í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar er læsi þungamiðja menntunar á öllum stigum. Á yngsta stigi er lögð áhersla á tæknilegt lestrarnám, á miðstigi er haldið áfram með tæknilegan lestur, virka hlustun og mikil áhersla er lögð á lesskilning. Á unglingastigi er lögð áhersla á yndislestur, túlkun og greiningu upplýsinga og miðlalæsi. Nemendur 7. bekkjar taka þátt í Stóru upplestrarkeppninni og einnig er Dagur íslenskrar tungu haldinn hátíðlegur ár hvert með áherslu á læsi í víðum skilningi. Lögð er áhersla á læsi sem snýr að umhverfinu, svo sem samfélags- og menningarlæsi ásamt þjálfun í leitarlestri, með notkun fjölbreytts lesefnis hvort sem er í textabókum eða stafrænu formi.

Lestrarstefna á Yngsta stigi, 1. - 3. bekkur

Kennt er eftir *Byrjendalæsi* sem er læsiskennsluaðferð sem leggur áherslu á fjölbreytta nálgun lestrar og ritunar. Fylgst er náið með framvindu lestrar og gripið strax inn í ferlið ef grunur er um lestrarerfiðleika. Nemendur fá þá aukna þjálfun í þeim þáttum sem um ræðir. Byrjendalæsi er nálgun eða samvirk aðferð í byrjendakennslu í lestri í fyrstu bekkjum grunnskóla:

Byrjendalæsi er í þremur þrepum. Í fyrsta þrepi kynnast nemendur gæðatekta. Í öðru þrepi vinna nemendur með tæknilega þætti lestrarnáms og í þriðja þrepi semja þeir efni á grunni upphaflegs texta. Tæknileg vinna með lettrið og hljóðin fer fram innan orðaforða textans á hverjum tíma. Eftir því sem færni nemenda eykst er markvisst stutt við sjálfstæði þeirra í vinnubrögðum. Gengið er út frá því að lestrarkennsla fari fram tvisvar til þrisvar á dag, fimm daga vikunnar, að lágmarki í 90 mínútur á dag. Þvert á þrepin þrjú á sér stað mikill lestur nemenda.

Mikið er lagt upp úr félagastuðningi nemenda í lestrarnámi og því vinna þeir oft í hópum. Leikir og spil tryggja samskipti þar sem nemendur styðja hver annan og keppa að því að ná árangri. Þar eru hlutverk og reglur sem fara þarf eftir. Nemendur verða virkir þátttakendur og námið verður skemmtilegt.

Samstarf við heimili – heimanám

Í upphafi lestrarnáms er mikilvægt að barnið sé aðstoðað við heimalestur. Nauðsynlegt er að lesa heima að minnsta kosti 5 daga vikunnar í 10-15 mínútur í senn. Halda skal skrá yfir allan heimalestur. Ef barnið á erfitt með lestur má lesa til skiptis. Ganga þarf úr skugga um að börn skilji það sem þau eru að lesa eða það sem lesið er fyrir þau, þ.e. að rætt sé um textann og orð útskýrð.

Lestrarstefna á mið- og unglingastigi

Læsi í víðum skilningi kemur inn á allt starf grunnskólans. Með læsi er átt við tæknina sem felst í því að kunna að lesa og skrifa texta, þ. m. t. að nýta sér þá miðla og upplýsingatækni sem völ er á í þjóðfélaginu hverju sinni, en einnig hina yfirfærðu merkingu þess að geta lesið í umhverfið og margvíslegar félagslegar aðstæður. Lestrarnámi lýkur í raun og veru aldrei því lestur og ritun snúast um samhengi og inntak og þessir þættir breytast í sífellu. Gott læsi er ávísun á góða samskiptafærni. Lögð er áhersla á yndislestur hjá öllum bekkjum skólans. Allir nemendur hefja skóladaginn á lestrarstund þar sem bæði er lesið í hljóði og upphátt fyrir kennara og stuðningsfulltrúa. Einnig er lögð áhersla á lesskilning nemenda.

Sjálfbærni

Samkvæmt aðalnámskrá felst í hugtakinu sjálfbærni jafnvægisástand og er algengasti skilningurinn sá að við skilum umhverfinu til afkomenda okkar ekki í lakara ástandi en við tókum við því. Sjálfbærnimenntun felst í því að nemendur þroskist sem virkir borgarar í samfélagi þar sem virðing ríkir gagnvart mönnum og umhverfi, jafnt nærumhverfi sem hnattrænu.

GF hefur gert sér umhverfisstefnu þar sem áhersla er lögð á góða umgengni, flokkun sorps, endurvinnslu og nýtingu. Einnig er lögð áhersla á að nemendur styrkist sem einstaklingar, meðvitaðir um gildi og viðhorf og þjálfist í að takast á við álita- og ágreiningsmál sem tengjast umhverfisvitund. Nemendur læri að lesa í umhverfi sitt og beri þannig virðingu fyrir því sem og jafnræði allra jarðarbúa. Einnig er mikilvægt að nemendur geri sér grein fyrir því að þau eru hluti af umhverfi sem er án landamæra. Með þessu læra þeir að skilja hugtakið sjálfbærni og hvað býr að baki því. Náttúrufræði, samfélagsfræði og lífsleikni á öllum stigum stuðlar að aukinni sjálfbærnivitund nemenda.

Lýðræði og mannréttindi

Nemendur búa í lýðræðissamfélagi og því er mikilvægt að þeir læri um lýðræði í lýðræði. Leggja þarf áherslu á að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins. Skólinn þarf að kenna nemendum sínum um grundvallarmannréttindi barna og fullorðinna. Öll lýðræðismentun þarf að byggjast á gagnrýnni hugsun og ígrundun um grunngildi samfélagsins. Þannig þarf samstarf skólans við heimili svo og íþrótta- og æskulýðsstarf að vera vel virkt.

Í GF er markvisst unnið að því að nemendur fái að taka afstöðu til ýmissa mála sem varða þá. Haft er samráð við nemendur varðandi íþrótta- og skólastarf almennt. Haldnir eru reglulegir bekkjarfundir þar sem allir nemendur fá að tjá sig en leitast er við að nota fjölbreytt samræðuform. Heildstæð námsáætlun í lífsleiknikennslu sem spannar allt skólastigið leggur m.a. áherslu á lýðræðis- og mannréttindamenntun og virkni nemenda til ígrundunar. Það er gert með vinnu í anda stefnunnar *Uppeldi til ábyrgðar, ART* og einnig vinnur skólinn eftir *Olweusaráætlun* gegn einelti. Nemendur á mið- og unglingastigi taka þátt í mati á skólastarfinu, bæði með árlegum nemendakönnunum sem og með þátttöku í mati skólastarfs með gagnvirkri sjálfsmatsaðferð skólans, *Skólapúlsum*. Í skólastarfinu er lögð áhersla á þjálfun lýðræðislegra vinnubragða, bæði í almennu námi og í félagsstörfum. Reynt er að höfða til áhuga nemenda og

vilja þeirra til þess að taka virkan þátt í skólastarfinu og samfélaginu á jákvæðan hátt. Samstarf aðila Skólamiðstöðvar og samstarf við nærsamfélagið er mikilvægur þáttur í GF.

Jafnrétti

Það er stefna stjórnvalda að á Íslandi sé rekinn skóli án aðgreiningar. Það þýðir að allir nemendur eiga að fá jöfn tækifæri til að þroskast á eigin forsendum og rækta hæfileika sína til þátttöku í frjálsu samfélagi sem byggist á skilningi, umburðarlyndi, víðsýni og jafnrétti. Jafnrétti er ekki bara kynjajafnrétti heldur nær það til aldurs, búsetu, fötlunar, kyns, kynhneigðar, litarháttar, lífsskoðana, menningar, stéttar, trúarbragða, tungumáls, ætterni og þjóðernis. Jafnréttismenntun skal ná til allra ofangreindra þátta og koma fram í starfsháttum, inntaki og umhverfi skólans.

Í GF er lögð áhersla á ofangreind markmið í öllu starfi, bæði hvað varðar jafnan rétt kynjanna, sem og allra nemenda til náms og þroska. Uppeldisstefnan *Uppeldi til ábyrgðar* er leiðarljósið í daglegu starfi skólans þar sem áherslan er á fjölbreytileika einstaklinganna og að hver og einn læri að taka ábyrgð á sjálfum sér og virða rétt annarra. Með einstaklingasmiðuðu námi er reynt að mæta hverjum einstaklingi á hans eigin forsendum og aðstoða til náms og þroska. Samkensla árganga styður við einstaklingsmiðað nám innan skólans og einstakir viðburðir innan skólans efla samvinnu og samkennd. Jafnréttisfræðsla er hluti af hefðbundnum námsgreinum eins og lífsleikni og samfélagsfræði. Einnig má nefna að Olweusaráætlunin gegn einelti og Skólapúlssinn (innra mat) er með jafnrétti sem markmið.

Heilbrigði og velferð

Skólabragur hvers skóla gefur til kynna þann anda sem ríkir í skólanum. Mikilvægt er að samskiptareglur og skólareglur séu skýrar og eftirfylgni jákvæð. Kennslufyrirkomulag þarf að vera í sífelldri þróun og mikilvægt að nemendur og foreldrar fái að hafa áhrif á skólastarfið. Allar áætlanir, svo sem viðbragðsáætlun, forvarnaráætlun, áfallaáætlun, eineltisáætlun, sérkennsluáætlun, jafnréttisáætlun og áætlun um móttöku nýrra nemenda þurfa að vera til staðar og í stöðugri endurskoðun.

Í GF er unnið samkvæmt Uppeldi til ábyrgðar. Þar er unnið með jákvæð samskipti en þau hafa mikil áhrif á heilbrigði einstaklinga og velferð og í gegnum samskiptin byggist sjálfsmynd einstaklinga upp. Í GF er einnig ART þjálfun allra aldursflokka. Þar eru nemendur þjálfaðir í að setja sig í spor annarra og gera sér grein fyrir tilfinningum sínum og annarra. Þar

læra nemendur einnig að leysa vandamál á jákvæðan hátt. Í GF er áhersla lögð á að góð næring sé í boði fyrir nemendur og starfsfólk og allir nærast í notalegu umhverfi. GF er heilsueflandi skóli.

Sköpun

Sköpun getur komið við sögu í öllu skólastarfi. Sköpun felst í því að móta viðfangsefni sem örva hugmyndaflug nemenda til að gera eitthvað nýtt en einnig til að geta tekið skref aftur á bak og skoðað verk sín og annarra með gagnrýnu hugarfari. Sjálfstæð skoðanamyndun nemenda á eigin verkum og annarra er einn veigamikill þáttur sköpunar. Sköpunarferlið sjálft er ekki síður mikilvægt en afraksturinn og ber að hafa það í huga í öllu námsferli. Með því að skapa geta nemendur öðlast dýpri skilning á viðfangsefnum sínum. Fáir sköpunargleðin notið sín óheft er líklegt að árangur náist. Rannsóknir sýna að þeir sem koma úr listríku umhverfi vegnar betur í námi en öðrum.

Í GF er lögð áhersla á að sköpun og frumkvæði komi við sögu sem víðast í skólastarfinu. Í tengslum við árshátíð skólans eru samin og sett upp leikverk og dansverk, á þemadögum er unnið með sköpun og einnig er sköpun stór þáttur í fjölmörgum verkefnum eins og Legoverkefni unglingastígs, verkefninu tóbakslaus bekkur, nýsköpunarverkefnum og ýmsum öðrum uppákomum eins og öskudegi og þorablóti. Nemendur á unglingastigi hafa val um ýmsar list- og verkgreinar og nemendur á yngri stigum vinna í list- og verkgreinum í lotum. Einnig er tónlist kennd á mið- og yngsta stigi og tónlist er valgrein á unglingastigi. Tónskólinn er hluti af skólamiðstöðinni þannig að nemendur hafa góða aðstöðu til að taka þátt og njóta tónlistar.

Innra mat

Í grunnskólalögum segir m. a. um innra mat í skólum að „*Hver grunnskóli metur með kerfisbundnum hætti árangur og gæði skólastarfs á grundvelli 35. gr. með virkri þátttöku starfsmanna, nemenda og foreldra eftir því sem við á*“

Í aðalnámskrá grunnskóla kemur fram að Skólanefnd, í umboði sveitarstjórnar, skuli fara með eftirlit á því að skólastarf í grunnskólum samræmist grunnskólalögum, reglugerðum og aðalnámskrá grunnskóla. Skólanefnd ber einnig ábyrgð á að skólastarf sé metið með hliðsjón af aðstæðum og sérstöðu hvers skóla. Við matið er til að mynda stuðst við upplýsingar

um innra mat, mat á skólanámskrá og starfsáætlun skóla, framkvæmd skólastefnu sveitarfélagsins o.s.frv.

Innra mat á skólastarfi er liður í lögbundnu eftirlitsstarfi skóla og skólayfirvalda sem hefur þann tilgang að tryggja réttindi nemenda og stuðla að skólaumbótum. Markmið mats og eftirlits er meðal annars að fylgjast með að starfsemi skóla sé í samræmi við lög og reglugerðir, veita upplýsingar um skólastarfið, árangur þess og þróun og að auka gæði skólastarfsins, stuðla að umbótum og tryggja að réttindi nemenda séu virt.

Skólapúlsinn

Skólinn notar sjálfsmatskerfið *Skólapúlsinn* til að fylgjast með og bæta innra starf skólans. Um er að ræða kannanir fyrir nemendur, foreldra og starfsmenn. Forráðamenn fá tilkynningar um fyrirhugaðar kannanir og geta þá tekið afstöðu til þess hvort þeir eða barn þeirra svari spurningalistanum. Nánari upplýsingar um Skólapúlsinn má finna [hér](#)

Einn af verkefnahópum kennara, sjálfsmatshópur, annast umsjón þessara kannana og eru niðurstöður þeirra birtar á heimasíðu skólans. Leiði niðurstöður Skólapúlsins í ljós einelti eða vanlíðan hjá nemendum er ávalt reynt að bregðast við strax og gera úrbætur.

Áherslur í starfi vegna Skólapúlsins

- Kynna niðurstöður fyrir starfsmönnum
- Kynna niðurstöður fyrir nemendum
- Birta helstu niðurstöður á heimasíðu skólans
- Búa til úrbótaáætlun úr fyrri könnun
 - Endurskoða úrbætur eftir seinni könnun að vori

Olweusarkönnun

Leitast er við að fylgjast reglulega með líðan nemenda í skólanum. Einu sinni á ári fylla nemendur í 5. – 10. bekk skólans út spurningalista þar sem kannað er hvort að nemendur upplifi einelti innan skólans. Stjórnendur og sérkennslukennari fara yfir kannanirnar og taka afstöðu til hvort og hvernig bregðast skuli við. Stuðst er við Olweusaráætlunina þar sem m.a. er um að ræða bekkjarfundi, hópundi með nokkrum nemendum og einstaklingsviðtöl.

Leiði niðurstöður Skólapúlsins í ljós einelti eða vanlíðan hjá nemendum er ávalt reynt að bregðast við strax og gera úrbætur.

Áherslur í starfi vegna Olweusarkönnunar

- Kynna niðurstöður fyrir starfsmönnum

- Kynna niðurstöður fyrir nemendum
- Birta helstu niðurstöður á heimasíðu skólans
- Búa til úrbótaáætlun þegar niðurstöður liggja fyrir
 - Endurskoða úrbætur að vori

Innra mat á að vera samofið daglegu starfi skóla, efla þekkingu, hæfni og ígrundun á starfinu og auka vitund starfsfólks um ábyrgð. Lýðræðisleg vinnubrögð eiga að vera við innra mat þar sem tekið er tillit til sjónarmiða þeirra sem koma að skólastarfinu og stuðla að auknum gæðum í starfinu.

Nám og kennsla

Í aðalnámskrá grunnskóla (2011) er birt menntastefna sem reist er á sex grunnþáttum menntunnar sem eru leiðarljós við námskrárgerð. Grunnþættirnir eru *læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun*.

Við skipulag kennslu eru námsparfir nemenda hafðar að leiðarljósi. Leitast er við að nemendur tileinki sér þrjá þætti. þekkingu, leikni og jákvætt viðhorf og geti nýtt þessa þætti til að öðlast þá hæfni í námi sem stefnt er að. Í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar er leitast við að flétta grunnþættina sex inn í allt skólastarfið og koma þeim fram í inntaki námsgreina.

Náms- og kennsluáætlanir

Námsáætlanir eru byggðar á markmiðum aðalnámskráar grunnskóla. Kennarar gera námsáætlanir til lengri eða skemmri tíma sem þeir meta reglulega og endurmeta á haustin ár hvert. Í námsáætlunum setja kennarar fram markmið, skrá yfir námsefni, kennsluaðferðir og námsmat í hverri námsgrein.

Allar náms- og kennsluáætlanir má sjá í Mentor eða inn á [heimasíðu Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar](#).

Misjafnt er hvernig hver greinakennari setur vinnuáætlanir nemenda fram en öllu jafna ættu þær að vera sýnilegar annað hvort inn á Mentor eða í útprentuðu formi sem nemendur hafa meðferðis með námsbókunum.

Námsmat

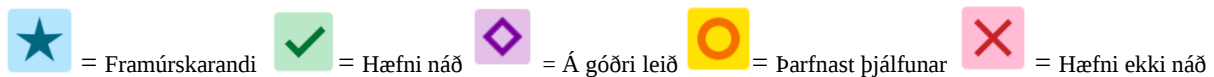
Stöðugt mat á námi nemenda fer fram í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar. Megintilgangurinn er að upplýsa nemendur, foreldra og kennara um framvindu námsins. Á miðjum vetri mæta

nemendur ásamt forsjaaðila í viðtal hjá umsjónakennara þar sem farið er yfir framvindu náms og líðan í skólanum.

Kennarar fylla námsmat jafnt og þétt yfir skólaárið í hæfnikort í Mentor fyrir hvert fag, út frá yfirlitsprófum, könnunum og verkefnum nemenda. Kennarar vinna námsmat með hliðsjón af matsviðmiðum skólanámskrár sem hafa verið sett inn í Mentor. Þar merkja kennarar jafnt og þétt yfir skólaárið hver geta nemanda er út frá hverju markmiði, þegar unnið hefur verið með það í kennslu. Í lok skólaárs er síðan unnin lokaekinnun út frá hvernig nemandanum hefur gengið að ná settum markmiðum í hverri grein fyrir sig. Forráðamenn eru hvattir til að fylgjast með námsmati jafnt og þétt yfir veturinn og hafa samband ef eitthvað er.

Matskvarði

Á yngstastigi (YS) og miðstigi (MIS) eru tákn nýtt sem matskvarðar og sjást þeir í lokamati nemenda að vori.

Á unglingastigi er hæfniviðmið metin með sömu táknum og á YS og MIS, en nemendum gefið lokamat að vori með bókstöfum A – D.

- A** Framúrskarandi hæfni og frammistaða
- B+**
- B** Góð hæfni og frammistaða
- C+**
- C** Sæmileg hæfni og frammistaða
- D** Hæfni og frammistaða í námi er ábótavant

Lykilhæfni

Árið 2011 voru í aðalnámskrá grunnskóla skilgreindir fimm lykilhæfniþættir sem eru nýting miðla og upplýsinga, skapandi og gagnrýnin hugsun, sjálfstæði og samvinna, ábyrgð og mat á eigin námi og tjáning og miðlun. Þessir fimm þættir eru hafðir að leiðarljósi þegar unnið er að hæfniviðmiðum námsgreina.

Náms- og starfsráðgjöf

Náms og starfsráðgjöf er lögbundinn hluti af sérfræðipjónustu skóla. Í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar hefur ekki verið starfandi náms- og starfsráðgjafi frá árinu 2017. Fagmenntaður námsráðgjafi er fenginn í heimsóknir á hverju skólaári og hittir nemendur 9. og 10. bekkjar. Meðal verkefna námsráðgjafa er að kynna framhaldsskólanám, gerir áhugasviðskönnun með nemendum 9. og 10. bekkjar og skilar niðurstöðum úr þeim í einstaklingsviðtölum. Umsjónarkennarar hafa sinnt ákveðnum þáttum sem oft eru á könnu námsráðgjafa eins og t.d. námstækni og almennri umfjöllun um framhaldsskólanám.

Þróunarstarf

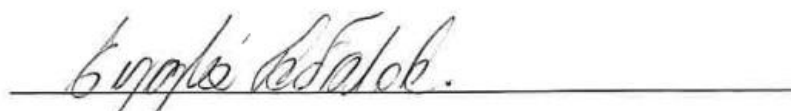
Símenntun og starfsþróun er mikilvæg til þess að auka þekkingu og færni starfsfólks, stuðla að þróun í starfi og auka starfsánægju þess. Hver starfsmaður ber ábyrgð á því að viðhalda færni sinni og endurnýja þekkingu. Allt sem starfsmaður gerir til að ná þessu marki flokkast sem starfsþróun. Starfsþróunina má vinna á eigin vegum m.a. með lestri, rannsóknum og netleiðöngnum. Hana má líka vinna í samvinnu við annað fagfólk, t.d. í þróunarverkefnum innan skólans eða milli skóla. Að lokum getur starfsþróun farið fram með því að starfsmaður sækir námskeið eða stundi annað formlegt nám í símenntunarskólum, háskólum eða öðrum menntastofnunum. Starfsmenn skólans eru hvattir til að nýta þau námskeið sem bjóðast í fjórðungnum og vera vakandi fyrir áhugaverðum námskeiðum til að efla sig í starfi.

Haustið 2020 hófu þrír starfsmenn meistaranám í kennslufræðum og bættust tveir starfsmenn í þann hóp haustið 2021. Jafnframt hefur Fjarðabyggð sett á laggirnar endurmenntunarnám fyrir skólastjórnendur sveitarfélagsins.

Heildaráætlunin er opinber og birtist á heimasíðu Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar

www.fask.is og verður uppfærð að hausti ár hvert.

Október 2021

Eygló Aðalsteinsdóttir, skólastjóri GF

Áætlanir og forvarnir

Forvarnarstefna Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar byggir á aðalnámskrá grunnskóla en þar segir að „vinna skuli að forvörnum og heilsuefningu þar sem hugað er að andlegri, líkamlegri og félagslegri velliðan nemenda skólans“. Einn veigamesti þáttur í forvarnavinnu skólans er fræðsla og samvinna við foreldra auk hugmyndafræði *Uppeldi til ábyrgðar*. Tilgangur stefnunnar er meðal annars að ýta undir sjálfsaga og þá tilfinningu að hver og einn beri ábyrgð á eigin líðan og hegðun, viðurkenni mistök og læri að leiðrétta þau á jákvæðan og uppbyggilegan hátt. Þá er lögð rík áhersla á virðingu gagnvart ólíkum einstaklingum og að hver og einn fái að njóta sín á eigin forsendum. Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar starfar einnig í anda *Heilsueflandi grunnskóla*. Í heilsueflandi skóla er hugað sérstaklega vel að andlegri og líkamlegri líðan nemenda og starfsfólks, sem og umhverfi skólans í góðri samvinnu við heimilin og nærsamfélag skólans.

Markmið með forvörnum	Leiðir að markmiðum
Stuðla að heilbrigðum lífsháttum	Fræðsla til foreldra/forráðamanna þar sem meðal annars er lögð áhersla á geðrækt (tilfinningaleg heilsa og velliðan), útivistartíma, ábyrga tölvunotkun, hegðun, viðhorf, hollustu og heilbrigði, tóbaks- og vímuefnavarnir og fordóma.
Stuðla að öflugu foreldrasamstarfi	Stuðla og hvetja til eftirlits og eftirfylgni foreldra/forráðamanna varðandi skólagöngu og heimanám.
Stuðla að jákvæðri sjálfsmynd og lífssýn	Hvetja til heilsuræktar, geðræktar og jákvæðs lífstíls meðal nemenda.
Styrkja félagsfærni	Fræðsla til starfsfólks skólans.
Efla og styrkja nemendur í eigin námi á þeirra forsendum	Fræðsla til nemenda skólans samkvæmt forvarnaráætlun skólans.
Efla virðingu einstaklingsins fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfinu sínu	Starfsfólk grunnskólans sameinast um að vinna eftir forvarnaráætlun sem sett hefur verið upp

Jafnréttisstefna

Það er stefna stjórnvalda á Íslandi að skólar séu reknir án aðgreiningar. Það þýðir að allir nemendur eiga að fá jöfn tækifæri til að þroskast á eigin forsendum og rækta hæfileika sína til þátttöku í frjálsu samfélagi sem byggist á skilningi, umburðarlyndi, víðsýni og jafnrétti. Jafnrétti er ekki bara kynjajafnrétti heldur nær það til aldurs, búsetu, fötlunar, kyns,

kynhneigðar, litarháttar, lífsskoðana, menningar, stéttar, trúarbragða, tungumáls, ætterni og þjóðernis. Jafnréttismenntun skal ná til allra ofangreindra þátta og koma fram í starfsháttum, inntaki og umhverfi skólans.

Í GF er lögð áhersla á ofangreind markmið í öllu starfi, bæði hvað varðar jafnan rétt kynjanna, sem og allra nemenda til náms og þroska. Uppeldisstefnan *Uppeldi til ábyrgðar* er leiðarljósið í daglegu starfi skólans þar sem áherslan er á fjölbreytileika einstaklinganna og að hver og einn læri að taka ábyrgð á sjálfum sér og virða rétt annarra. Með einstaklingsmiðuðu námi er reynt að mæta hverjum einstaklingi á hans eigin forsendum og aðstoða hann til náms og þroska. Samkennsla árganga styður við einstaklingsmiðað nám innan skólans. *Olweusaráætlun* gegn einelti tekur á virðingu fyrir fjölbreytileika og jöfnum rétti allra til farsællar skólagöngu. Í GF er einelti ekki liðið. Einstakir viðburðir efla samvinnu og samkennd, jafnréttisfræðsla er hluti af hefðbundnum námsgreinum eins og lífsleikni og samfélagsfræði. Jafnrétti er haft að leiðarljósi í allri verkmennt, íþróttum, valgreinum og starfsfræðslu og nemendur hvattir til að nálgast þessi verkefni með opnum huga.

Skólastjóri ber ábyrgð á að jafnréttisáætlun sé unnin og uppfærð samkvæmt lögum á þriggja ára fresti. Jafnréttisáætlun Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar tók gildi í október 2017 og verður því endurskoðuð í október 2021. Aðgerðabundin jafnréttisáætlun má finna [hér](#).

Áfallaáætlun

Í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar hefur sett saman aðgerðaáætlun sem tekur til margvíslegra áfalla og gerir áfallateymi mögulegt að bregðast hratt og fumlaut við þegar áföll verða. Í áfallaáætlun skólans eru upplýsingar um hvernig bregðast skuli við slysum og öðrum alvarlegum áföllum sem upp kunna að koma. **Ef áföll verða sem tengjast nemendum skólans eða aðstandendum þeirra er áriðandi að það sé tilkynnt skólastjórnendum eins fljótt og auðið er.**

Áætlunin tekur til áfalla sem nemendur, starfsmenn, forráðamenn eða systkini nemenda verða fyrir til dæmis af völdum:

- Langvinnra sjúkdóma
- Slysa
- Dauðsfalla
- Annars sem samkvæmt mati áfallateymis veldur áfalli

Áfallateymi

Við skólann starfar áfallateymi sem skipuleggur áfallahjálpi meðal nemenda og starfsfólks skólans lagar viðbrögð að aðstæðum hverju sinni og fer síðan yfir reynsluna til að læra megi af henni. Í áfallateymi/aðgerðateymi eru Nemendaverndarráð gegnir hlutverki áfallaráðs skólans. Nemendaverndarráð er skipað skólastjóra, aðstoðarskólastjóra, umsjónarmanni sérkennslu, skólahjúkrunarfræðingi, fulltrúa barnaverndar og fulltrúa frá Skólaskrifstofunni.

Hlutverk starfsmanna í áfallateymi er að sinna fyrstu skrefum í sálrænum stuðningi, hlusta og sýna hluttekningu, vísa á aðila sem leita má til og í einhverjum tilvikum að fylgja einstaklingi fyrstu skrefin í lausnaleit. Allir starfsmenn hafa það hlutverk að styðja við samstarfsmenn og nemendur í vanda, sé eftir því leitað, en hið formlega hlutverk liggur hjá starfsmönnum áfallateymis.

Aðgerðaáætlun við áföllum í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar má finna [hér](#).

Eineltisáætlun/Olweus

Starfsfólk skólans leitast við að fyrirbyggja einelti og ofbeldi og leysa þau mál sem upp koma á eins farsælan hátt og kostur er. Það er einlægur vilji okkar að skólinn okkar sé öruggur vinnustaður og að þar líði öllum vel. Við sýnum nemendum okkar festu og ákveðni en um leið hlýju og virðingu.

Síðan haustið 2005 hefur verið unnið samkvæmt aðferðum norska sálfræðingsins Dan Olweus gegn einelti en hann hefur til margra ára unnið að rannsóknum á einelti og sett saman áætlun sem miðar að því að uppræta og vinna gegn einelti.

Bekkjarfundir eru haldnir reglulega í öllum bekkjum. Bekkjarreglur eru fáar en skýrar þar sem áhersla er lögð á virðingu og vináttu. Við reynum að tryggja öryggi nemenda sem best við getum í frímínútum og á göngum skólans. Gott samstarf heimila og skóla er lykilatriði í baráttunni gegn einelti og lögð er áhersla á aukinni þátttöku foreldra í starfi skólans. Árlega taka nemendur í 5.- 10. bekk könnun um líðan og samskipti. Niðurstöður þeirrar könnunar eru kynntar foreldrum.

Hvað er einelti?

Einelti getur birst í ýmsum myndum þótt algengast sé að flokka það í tvo flokka, andlegt og líkamlegt. Í *reglugerð um aðgerðir gegn ofbeldi á vinnustað* segir að:

Einelti er endurtekin ámælisverð háttsemi af hálfu eins eða fleiri saman, þ.e. hegðun, athöfn eða athafnaleysi, sem er til þess fallin að meiða, niðurlægja, gera

lítið úr, móðga, særa, mismuna, ógna og valda vanlíðan hjá þeim sem hún beinist að. Þetta á m.a. við um skilaboð eða aðrar upplýsingar sem miðlað er í síma eða með rafrænum hætti. Hér er þó almennt ekki átt við samskipti eða skoðanaskipti milli jafninga.

Samkvæmt skilgreiningu Olweusar er það talið einelti þegar einn eða fleiri beita einstakling endurteknu líkamlegu eða andlegu ofbeldi eða félagslegri útskúfun sem getur sýnt sig í eftirtöldum myndum:

- Líkamlegt: barsmíðar, spörk, hrindingar eða skemmdarverk
- Munnlegt: uppnefni, niðrandi athugasemdir og endurtekin stríðni
- Skriflegt: tölvuskeyti, sms–skilaboð, bloggsíðuskrif, krot og bréfasendingar
- Óbeint: baktal, útskúfun eða útilokun úr félagahópi
- Efnislegt: eigum barnsins stolið eða þær eyðilagðar
- Andlegt: þegar barnið er þvingað til að gera eitthvað sem stríðir algjörlega gegn réttlætiskennd þess og sjálfsvirðingu.

Einelti er ofbeldi sem getur haft alvarlegar afleiðingar í för með sér bæði fyrir þolanda og geranda. Andlegt ofbeldi, eða áreiti, hefur oft verri afleiðingar í för með sér en líkamlegt. Einelti hefur iðulega alvarleg áhrif á nám, líðan og félagsþroska einstaklinga.

Ef grunur vaknar um einelti í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar tekur aðgerðateymi við málinu og sinnir faglegri forystu í því máli innan skólans og veitir kennurum, nemendum og foreldrum leiðsögn. Í aðgerðateyminu eru: skólastjórnendur, umsjónarkennari og eineltisteymi.

Sjá má eineltisáætlun GF [hér](#).

Forvarnir vímuefna

Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar vinnur samkvæmt forvarnarstefnu Fjarðabyggðar en meginmarkmið hennar er að skapa aðstæður sem eru líklegar til að hafa jákvæð áhrif og efla sjálfstraust og sjálfsmat barna og ungmenna.

Markmiðin með forvörnum eru að draga úr neyslu á hvers kyns vímuefnum og tóbaki ungmenna. Einnig er lagt upp með að auka markvissa forvarnastefnu í sveitarfélaginu með auknu samstarfi milli þeirra aðila sem að starfinu koma og auka þar með fræðslu. - Að vímuvarnir verði fastur þáttur í starfsemi félaga, fyrirtækja og stofnana sem hafa með málefni

barna og ungmenna að gera í sveitarfélaginu. - Að virkja sem flesta í sveitarfélaginu til að starfa að forvörnum.

Skólareglur Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar

Í hverjum grunnskóla skal setja skólareglur sem skylt er að fara eftir. Í skólareglum skal m.a. kveðið á um almenna umgengni, samskipti, háttsemi, stundvísi, ástundun náms, hollustu og heilbrigðar lífsvenjur, ábyrgð, réttindi og skyldur. Í reglunum skal koma fram hvernig skólinn hyggst bregðast við brotum á þeim. Skólareglur GF byggja á námskrá, lögum og reglugerðum og *uppbyggingarstefnunni* sem lögð er til grundvallar við móttöku skólabrags GF. Nánari útfærsla á almennum skólareglum, öryggisreglum, umgengnisreglum, reglum um snjalltæki og reglur um hjólreiðar er að finna [hér](#).

Móttaka nýrra nemenda

Móttaka nemenda í 1. bekk

Í 1. bekk er kallað til nemenda- og foreldraviðtals á fyrsta skóladegi þar sem farið er yfir skipulag skólastarfsins við upphaf skóla og nemendum afhent stundaskrá. Á fyrsta skóladegi fara nemendur 1. bekkjar í skoðunarferð um skólann með umsjónarkennara, ásamt því að þeir kynnast frístundarvistuninni eftir hádegi þann dag. Foreldrar meta sjálfir hversu lengi þeir fylgja barni sínu eftir í skólann þessa fyrstu daga. Sjá nánar hlutverk foreldra við móttöku nýrra nemenda hér fyrir neðan.

Móttaka nemenda í 2. – 10. bekk

Þegar nýr nemandi hefur verið skráður í skólann er hann boðaður á fund ásamt foreldrum/forráðamönnum með skólastjóra og væntanlegum umsjónarkennara. Farið er í skoðunarferð um skólann og þeim kynnt helstu atriði í starfi skólans sem skipta máli varðandi skólasamfélagið t.d. skólareglur, skóladagatal, stundatöflu og fleira. Einnig er nemandinn kynntur fyrir öðru starfsfólki skólans og bekknum ef skólaárið er hafið. Þegar mánuður er liðinn af skólaárinu eru foreldrar og nemandi kallaðir aftur í viðtal við umsjónarkennara og farið yfir það sem liðið er. Að móttöku nýrra nemenda koma skólastjórnendur, umsjónarkennarar og foreldrar.

Flutningur nemenda milli skólastiga

Leikskólinn Kæribær og Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar hafa með sér fjölþætt samstarf sem miðar að því að auðvelda nemendum að flytjast úr leikskóla í grunnskóla. Gagnkvæmar heimsóknir eru milli Yngsta stigs og elsta árgangs leikskólans á hefðbundnum skóladögum og á ýmsa viðburði í skólastarfinu allan veturinn áður en nemendur leikskólans hefja skólagöngu sína. Í upphafi skólaárs er farið með elstu nemendur leikskólans í skoðunarferð um grunnskólann og þeim sýndur skólinn og kynntar reglur skólans. Foreldrar leikskólanemenda fylla út þar til gert innritunareyðublað vorið áður en nemendur hefja skólagöngu.

Samstarf við framhaldsskóla

Samstarf er milli skólans og framhaldsskóla á Austurlandi með það að markmiði að flutningur nemenda úr grunnskóla í framhaldsskóla gangi sem best. Verkmenntaskóli Austurlands og Menntaskólinn á Egilsstöðum bjóða nemendum 10. bekkjar og stundum 9. bekkjar í heimsókn þar sem starf skólans, nemendafélags og húsakynni eru kynnt fyrir þeim. Nemendur 9. bekkjar heimsækja Verkmenntaskólann að vori á svokölluðum Verknámsdögum þar sem nemendur fá að kynnst fjölbreyttum námsleiðum skólans, þá sér í lagi verklegum greinum. Á hverju vori hittir umsjónarkennari 10. bekkjar ásamt deildarstjóra sérkennslu námsráðgjafa og aðra fulltrúa framhaldsskólanna á Austurlandi þar sem farið er yfir námslega stöðu þeirra nemenda sem sótt hafa um nám í viðkomandi framhaldsskólum.

Móttaka nýrra nemenda af erlendum uppruna

Fjarðabyggð hefur unnið að verkefni um móttöku nýrra íbúa í samstarfi við Rauða kross Íslands frá ársbyrjun 2008. Ráðinn var móttökufulltrúi íbúa í febrúar 2008 en hlutverk hans var að sinna nýjum íbúum í Fjarðabyggð, m.a. aðstoðað skólana við móttöku nýrra nemenda, fram til ársins 2013. Eitt af verkefnum móttökufulltrúa var að vinna við gerð [handbókar](#). Markmið þessarar handbókar er að veita starfsfólki í leik- og grunnskólum Fjarðabyggðar upplýsingar og ráðgjöf varðandi móttöku og innritun nýrra nemenda. Tilgangurinn með handbókinni er að bæta aðferðir skólanna við móttöku nýrra nemenda og gera þær enn skilvirkari, þannig að nýir nemendur og foreldrar þeirra finni sig velkomna og örugga í nýjum skóla. Sjá nánari útfærslu [hér](#).

Samstarf heimilis og skóla

Mentor

Í Mentor eru allar upplýsingar sem viðkemur hverjum nemanda, t.d. námsáætlanir, námsárangur, námsferil, ástundun og vinnuáætlanir. Ásamt upplýsingum um netföng og símanúmer forráðamanna. Foreldrar geta skráð veikindi barna sinna inn á mentor einnig undir Ástundun > Tilkynna forföll. Allar nánari upplýsingar um kerfið má finna á mentor.is.

Samskiptamiðlar

- **Tilkynningar** er varða skólastarfið eru sendar út með **tölvupósti** í gegnum upplýsingakerfið Mentor.
- **Áætlanir** um skólastarfið, ýmsar gagnlegar upplýsingar og fréttir eru birtar á vef skólans www.fask.is.
- **Foreldrar** geta haft samband við einstaka starfsmenn með tölvupósti eða í gegnum síma. Starfsmenn eru alltaf til viðtals séu þeir ekki bundnir í starfi með nemendum. Hægt er að koma skilaboðum til starfsmanna gegnum skrifstofu skólans.
- Mikilvægt er að **foreldrar láti vita af breytingum á tölvupóstfangi eða símanúmerum** til skrifstofu skólans.
- Öllum fyrirspurnum varðandi innheimtu á fæði eða gjalda vegna skólasels skal beint til ritara.
- **Ritari** skólans er við 8:00-12:30.

Veikindi og leyfi nemenda

Ef nemandi er veikur ber að tilkynna skólanum það sem fyrst símleiðis (475-9020) eða í gegnum Mentor. Hafi barn verið veikt er heimilt að óska eftir því að það taki ekki þátt í útiveru. Þá er miðað við 1 dag eftir veikindi. Foreldrar bera ábyrgð á skólasókn nemenda og er þeim skilt að tilkynna skólanum um fjarveru þeirra.

Ef forráðamenn taka nemanda úr skóla þarf það að vera í samráði við umsjónarkennara. Sé nemandi í leyfi lengur en tvo daga þarf að fylla út þar til gert [eyðublað](#) á vef skólans. **Vakin er sérstök athygli á því ákvæði grunnskólalaga að foreldrar skulu sjá til þess að nemandinn vinni upp það sem hann kann að missa úr námi meðan á leyfi stendur**

Samstarf við grenndarsamfélagið

Samstarf við leikskóla. Reglulegar heimsóknir eru á milli skólanna og ýmis konar samstarf, einkum milli elstu nemenda leikskólans og yngstu nemenda grunnskólans. Af sameiginlegum verkefnum, má nefna söngstundir, gagnkvæmar heimsóknir, þátttaka í ýmsum viðburðum milli skólanna s.s. þorablóti, hjóladegi, vinadegi o.fl.

Samstarf við framhaldsskóla. Að vori fara nemendur í 9. og 10. bekk í kynningarheimsóknir í framhaldsskólana á Austurlandi. Nemendur sem lokið hafa grunnskólamarkmiðum í ákveðinni grein er gert kleift að stunda nám á framhaldskólastigi í fjarnámi.

Samstarf við fyrirtæki og félög í Fjarðabyggð. Skólinn á gott samstarf við fyrirtæki í samfélaginu. Samstarf er við fyrirtæki um skipulag á sérstökum námstækifærum, fyrirtæki taka á móti nemendum í vettvangsferðum og starfsfræðslu nemenda. Einnig styðja fyrirtæki við ýmis verkefni og ferðir nemenda.

Samstarf við eldri borgara. Stefna skólans er að stuðla að samskiptum nemenda og eldri borgara á staðnum til þess að auka gagnkvæma virðingu og eiga ánægjulegar samverustundir. Þetta er t.d. gert með því að bjóða eldri borgurum á sérstaka viðburði í skólanum og heimsóknum nemenda á Dvalarheimilið Uppsali eða Félagsheimilið Glæðheima. Í heimsóknum er t.d. sungið, lesið, spilað eða spjallað.

Nemendaráð

Á hverju hausti er kosið í nýtt nemendaráð og fá nemendur tækifæri að bjóða sig til þátttöku. Við grunnskóla skal starfa nemendafélag og er skólastjóri ábyrgur fyrir stofnun þess. Nemendafélag vinnur m.a. að félags-, hagsmuna- og velferðarmálum nemenda og skal skólastjóri sjá til þess að félagið fái aðstoð eftir þörfum.

Nemendaráð GF er skipað er 7 nemendum. Í nemendaráði á sæti einn fulltrúi úr 6. bekk, einn fulltrúi úr 7. bekk og einn fulltrúi úr 8. bekk og tveir úr hvorum af 9. og 10. bekk. Tveir kennarar aðstoða nemendaráð og funda reglulega með því (sjá samþykktir nemendaráðs).

Skólaráð

Samkvæmt grunnskólalögum skal starfa skólaráð við grunnskóla sem er **samráðsvettvangur skólastjóra og skólasamfélags um skólahald**. Í 8. gr.laga um grunnskóla nr. 91/2008 segir:

„Skólaráð tekur þátt í stefnumörkun fyrir skólann og mótun sérkenna hans. Skólaráð fjallar um skólanámskrá skólans, árlega starfsáætlun, rekstraráætlun og aðrar áætlanir um skólastarfið. Skólaráð skal fá til umsagnar áætlanir um fyrirhugaðar meiri háttar breytingar á skólahaldi og starfsemi skóla áður en endanleg ákvörðun um þær er tekin. Skólaráð fylgist almennt með öryggi, aðbúnaði og almennri velferð nemenda. Skólanefnd, sbr. 6. gr., getur með samþykki sveitarstjórnar falið skólaráðum einstakra skóla ákveðin verkefni þessu til viðbótar. Skólaráð skal skipað níu einstaklingum til tveggja ára í senn, tveimur fulltrúum kennara ásamt einum fulltrúa annars starfsfólks í viðkomandi skóla, tveimur fulltrúum nemenda og tveimur fulltrúum foreldra, auk skólastjóra sem stýrir starfi skólaráðs og ber ábyrgð á stofnun þess. Skólaráð velur að auki einn fulltrúa grenndarsamfélags til að sitja í ráðinu eða viðbótarfulltrúa úr hópi foreldra. Auk þess skal skólastjóri boða til sameiginlegs fundar skólaráðs og stjórnar nemendafélags að lágmarki einu sinni á ári.”

Mikilvægt er að fulltrúar nemenda, foreldra og starfsmanna í skólaráði séu í góðu sambandi við þá sem þeir eru fulltrúar fyrir og stuðli þannig að málefnalegri og uppbyggilegri umræðu um skólastarfið á hverjum tíma.

